

Số: 51/BC-DT

An Giang, ngày 17 tháng 8 năm 2021

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết HĐND tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm và phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2021 (lĩnh vực dân tộc)

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019, trên cơ sở ý kiến của cử tri, ý kiến thảo luận Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh và Báo cáo số 501/BC-UBND ngày 12 tháng 8 năm 2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm và phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2021, Ban Dân tộc HĐND thống nhất ý kiến như sau:

I. Về kết quả đạt được

An Giang hiện có 29 dân tộc cùng sinh sống, dân tộc Kinh chiếm đa số với khoảng 94% dân số toàn tỉnh, còn lại là các dân tộc thiểu số (DTTS). Trong đó, có ba dân tộc thiểu số chính là: dân tộc Khmer chiếm khoảng 4,2%, dân tộc Chăm chiếm khoảng 0,67%; dân tộc Hoa chiếm khoảng 0,38%; còn lại là các DTTS khác. Tính riêng tại 03 huyện Tri Tôn, Tịnh Biên và An Phú có tỷ lệ đồng bào DTTS chiếm gần 75% dân tộc thiểu số cả tỉnh.

Trong 6 tháng đầu năm 2021, kinh tế - xã hội của tỉnh diễn ra trong bối cảnh đại dịch COVID-19 diễn biến phức tạp, khó lường trên phạm vi cả nước đã làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến nền kinh tế của Việt Nam nói chung và tỉnh An Giang nói riêng. Bên cạnh đó, thời tiết diễn biến cực đoan, giông lốc, sạt lở bờ sông, hỏa hoạn xảy ra làm ảnh hưởng đến đời sống, hoạt động sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp tạo nên nhiều thách thức cho việc phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Nhưng dưới sự chỉ đạo kịp thời của Chính phủ cùng với sự nỗ lực, quyết tâm lãnh đạo, điều hành của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh và các cấp, các ngành, sự đóng góp của người dân và doanh nghiệp, kinh tế - xã hội của tỉnh tiếp tục đạt nhiều kết quả tích cực.

Công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh tiếp tục nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện của Tỉnh ủy, UBND tỉnh; sự phối hợp chặt chẽ của Ban Dân tộc tỉnh với Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh, các ngành có liên quan và các địa phương trong triển khai thực hiện đã mang lại nhiều kết quả. Nhìn chung, kinh tế - xã hội trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh có bước phát

triển; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tiếp tục giữ vững. Đồng bào tuân thủ và chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Phong trào xây dựng nông thôn mới vùng đồng bào dân tộc thiểu số được triển khai rộng khắp; các chính sách hỗ trợ vốn sản xuất, giải quyết việc làm, giảm nghèo, đầu tư xây dựng cụm tuyến dân cư, nhà ở, nước sạch, điện, đường, trường, trạm, làng nghề được các ngành, các cấp quan tâm triển khai, thực hiện. Các hoạt động thăm hỏi dịp lễ, tết, chăm lo cho gia đình chính sách, đối tượng bảo trợ, hộ nghèo,... luôn được các cấp chính quyền thực hiện tốt. Từ đó, đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào dân tộc thiểu số từng bước được nâng lên; tỷ lệ hộ nghèo giảm dần, tăng hộ khá, giàu, bộ mặt nông thôn ở phum, sóc ngày càng khởi sắc. Kết quả cụ thể ở từng lĩnh vực như sau:

1. Kết quả thực hiện các chính sách phát triển kinh tế

Theo kết quả rà soát giai đoạn 2021 - 2025, tỉnh An Giang có 16 xã và 68 khóm, ấp thuộc vùng dân tộc thiểu số và miền núi, trong đó: có 07 xã thuộc Khu vực III, 09 xã thuộc Khu vực I và 10 khóm, ấp đặc biệt khó khăn.

Từ nguồn vốn đầu tư phát triển, vốn sự nghiệp và vốn khác, tỉnh đã thực hiện đầu tư cơ sở hạ tầng về giao thông, nâng cấp, sửa chữa, xây mới các khu hành chính, trường học, trạm y tế,... thuộc các xã đặc biệt khó khăn; duy tu, sửa chữa cầu, đường giao thông nông thôn, cống thoát nước trong phum, sóc. Nguồn vốn tín dụng chính sách nói chung và vốn giải quyết việc làm đã đến với 100% đối tượng cần hỗ trợ, phát huy tác dụng tốt, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới khó khăn. Đã xuất hiện nhiều gương điển hình là người dân tộc thiểu số làm kinh tế giỏi, những người không chỉ biết làm giàu cho chính bản thân và gia đình mà còn giúp bà con trong phum, sóc thoát nghèo, vươn lên làm giàu chính đáng.

2. Về văn hóa - xã hội

2.1. Về giáo dục: Mạng lưới trường lớp ở vùng dân tộc thiểu số thường xuyên được củng cố, đảm bảo đủ phòng học và các phương tiện giảng dạy. Việc miễn giảm học phí, cấp phát học bổng, trang bị sách giáo khoa, đồ dùng học tập cho học sinh dân tộc thiểu số đã tạo ra những chuyển biến tích cực, là nguồn động viên, khích lệ để các em tiếp tục con đường học vấn, khắc phục được tình trạng học sinh bỏ học giữa chừng. Đặc biệt, tỉnh An Giang rất xem trọng đào tạo cán bộ người dân tộc thiểu số. Nhiều chính sách cử tuyển đưa học sinh dân tộc thiểu số đi đào tạo theo quy hoạch bố trí cán bộ, đáp ứng yêu cầu phát triển của vùng đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi.

2.2. Về y tế: Công tác chăm sóc sức khỏe, khám chữa bệnh cho đồng bào dân tộc thiểu số ngày càng được quan tâm. Đội ngũ cán bộ và các cơ sở y tế, trang thiết bị, thuốc được tăng cường. Trước tình hình diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19, cơ quan tham mưu của tỉnh đã phối hợp với Phòng Dân tộc cấp huyện để nắm bắt kịp thời tình hình về dịch bệnh Covid-19 trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số nhằm chăm lo sức khỏe cho bà con.

2.3. Về công tác đào tạo nghề: Chính sách tăng cường đào tạo chuyên đổi nghề, tạo việc làm trong đồng bào dân tộc đã phát huy hiệu quả, có sự dịch chuyển nguồn lao động từ nông thôn lên các đô thị lớn để xin việc làm, có thu nhập ổn định góp phân xóa đói giảm nghèo, vươn lên thoát nghèo bền vững.

2.4. Về an sinh xã hội: Tỉnh đã tập trung chăm lo cho các hộ nghèo dân tộc thiểu số nhân dịp tết Nguyên Đán, tết Chôl Chnăm Thmây, Tháng chay Ramadal, tết Roya Haji trong không khí vui tươi, phấn khởi; việc thực hiện dân chủ cơ sở, giải quyết nguyện vọng của đồng bào luôn được quan tâm; niềm tin của đồng bào và các vị chức sắc đối với sự lãnh đạo của Đảng và vai trò quản lý của Nhà nước được nâng lên. Hộ nghèo là người dân tộc thiểu số: đến cuối năm 2020 là 2.452 hộ, chiếm tỷ lệ 8,98%/tổng số hộ dân tộc thiểu số, giảm 3,23% so với đầu năm. Điều kiện ăn ở sinh hoạt ngày càng được cải thiện, hộ nghèo, hộ cận nghèo đã tiếp cận các dịch vụ xã hội về y tế, giáo dục, thông tin truyền thông.

2.5 Về văn hóa: Tôn trọng và phát huy những phong tục, tập quán và truyền thống văn hóa tốt đẹp của các dân tộc. Nhiều hoạt động vui chơi giải trí, lễ hội mang đậm bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số được giữ gìn và phát huy, phục vụ cho đời sống tinh thần của đồng bào dân tộc và tạo điều kiện giao lưu văn hóa giữa các dân tộc. Việc đầu tư trang thiết bị âm thanh tại các xã thuộc các huyện có đồng bào dân tộc Khmer, dân tộc Chăm như: huyện Tịnh Biên, Châu Thành, Thoại Sơn, Châu Phú, Tri Tôn, An Phú, thị xã Tân Châu đã góp phần nâng cao đời sống văn hóa cho nhân dân.

3. Kết quả thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý và tiếp cận thông tin

Tỉnh đã tổ chức tư vấn trợ giúp pháp lý miễn phí cho người nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số, người có công với cách mạng, người khuyết tật, người già cô đơn,... tạo điều kiện cho họ hiểu biết về quyền và nghĩa vụ của mình, chủ động tiếp cận các chính sách trợ giúp của Nhà nước để vươn lên thoát nghèo.

Để đồng bào dân tộc thiểu số cập nhật kịp thời các thông tin thời sự, các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tỉnh đã đầu tư hạ tầng kỹ thuật công nghệ thông tin tại tất cả các xã có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống. 100% xã được phủ sóng phát thanh, riêng Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh phát sóng chuyên mục tiếng Khmer vào lúc 13 giờ 10 phút hàng ngày với thời lượng 60 phút/ngày để cung cấp thông tin đến người dân. Điều đó có tác dụng rất lớn trong việc định hướng tư tưởng của đồng bào dân tộc thiểu số để không bị các thế lực thù địch lôi kéo, dụ dỗ góp phần làm ổn định tình hình an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội tại vùng đồng bào dân tộc.

4. Kết quả thực hiện chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số

Theo Quyết định số 609/QĐ-UBND ngày 25 tháng 03 năm 2021 của UBND tỉnh An Giang về việc phê duyệt danh sách người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021 - 2023 là 120 người (Khmer: 84 người, Chăm: 13

người, Hoa: 21 người, dân tộc khác: 02 người). UBND tỉnh quan tâm ban hành các văn bản liên quan đến người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số và chỉ đạo các cơ quan tham mưu thực hiện kịp thời, đầy đủ đến với các vị đã được bầu chọn như: chế độ, chính sách tiếp đón, tham quan học tập kinh nghiệm. Ngoài ra, đề vận động, tuyên truyền chính sách của Đảng, Nhà nước và các mô hình làm ăn hiệu quả của bà con, Ban Dân tộc tỉnh cung cấp các tờ Báo An Giang, Báo Dân tộc và Phát triển cho các vị có uy tín.

Người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trở thành lực lượng nòng cốt tại cấp cơ sở, đi sâu vào từng phum, sóc để thực hiện nhiệm vụ vận động, tuyên truyền, hòa giải cơ sở, nắm bắt những vấn đề bức xúc vùng dân tộc Khmer, Chăm, Hoa và kịp thời làm cầu nối với các cấp ủy, chính quyền để phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn mọi âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch, phản động lợi dụng vấn đề dân tộc để phá vỡ khối đoàn kết dân tộc.

5. Tình hình an ninh trật tự

Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững ổn định; đoàn kết giữa các dân tộc, các tôn giáo được phát huy; phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được đồng bào tích cực hưởng ứng; những âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch tác động xấu đến vùng dân tộc đều bị vô hiệu hóa.

Nhiều khóm, ấp và hộ gia đình đồng bào dân tộc thiểu số được xét công nhận đạt chuẩn văn hóa; không xảy ra các vụ khiếu kiện về tranh chấp đất đai trong vùng đồng bào dân tộc ở các địa phương.

II. Một số khó khăn, hạn chế

1. Tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp nên một số chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số chậm triển khai; thời tiết diễn biến phức tạp, sạt lở bờ sông thường xuyên diễn ra làm ảnh hưởng đến sản xuất và đời sống Nhân dân. Những khó khăn trong sản xuất kinh doanh, giá cả nguyên vật liệu, chi phí sản xuất đầu vào ngày càng tăng cao làm ảnh hưởng đến thu nhập của người dân.

2. Mặc dù tình hình kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số có bước phát triển, các chương trình mục tiêu quốc gia đem lại hiệu quả thiết thực nhưng đời sống Nhân dân vẫn còn nhiều khó khăn. Một bộ phận Nhân dân, nhất là hộ nghèo, hộ đồng bào dân tộc thiểu số còn giữ lối canh tác cũ, kém hiệu quả, chưa mạnh dạn ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất để phát triển kinh tế gia đình.

3. Kết quả giảm nghèo vùng dân tộc thiểu số, miền núi chưa thực sự bền vững, chất lượng giảm nghèo chưa cao: tỷ lệ hộ nghèo, hộ cận nghèo tuy có giảm nhưng vẫn ở mức cao; nguy cơ tái nghèo vẫn còn, thu nhập bình quân đầu người thấp; các chỉ số thiếu hụt các dịch vụ xã hội cơ bản còn ở mức cao, nhất là chỉ số thiếu hụt về giáo dục, y tế, chất lượng nhà ở, nước sinh hoạt, nhà tiêu hợp vệ sinh và khả năng tiếp cận thông tin.

4. Việc phát huy, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc còn hạn chế, có nơi chưa được quan tâm đúng mức. Tỷ lệ đồng bào dân tộc thiểu số tham gia vào cơ quan Nhà nước, đoàn thể các cấp chưa nhiều.

5. Một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa nhận thức đầy đủ, chưa thấy hết vai trò, vị trí của người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số nên chưa quan tâm chỉ đạo, tổ chức thực hiện và phát huy vai trò của người có uy tín trong việc phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh chính trị tại địa phương.

III. Nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh 6 tháng cuối năm 2021

Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản nhất trí với nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng an ninh 6 tháng cuối năm 2021, Ban đề nghị UBND tỉnh trong quá trình chỉ đạo, điều hành cần quan tâm một số nhiệm vụ, giải pháp trọng lĩnh vực dân tộc cụ thể như sau:

1. Chỉ đạo các sở, ngành, UBND cấp huyện tăng cường công tác quản lý, thanh tra, kiểm tra việc triển khai thực hiện các Chương trình, dự án, chính sách dân tộc trên địa bàn tỉnh, khẩn trương xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030.

2. Tiếp tục chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, địa phương phối hợp làm tốt công tác tuyên truyền chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về công tác giảm nghèo, công tác đào tạo nghề, giải quyết việc làm cho lao động nông thôn, công tác phổ biến, giáo dục pháp luật... nhằm làm thay đổi nhận thức của người dân trong việc giảm nghèo bền vững, khơi dậy ý chí chủ động vươn lên của người nghèo; biểu dương, động viên kịp thời các gương điển hình tiêu biểu trong công tác giảm nghèo; phê phán các trường hợp lợi dụng chính sách, không có ý chí vươn lên, không muốn thoát nghèo.

3. Thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm giảm nghèo nhanh, bền vững, cải thiện rõ rệt đời sống đồng bào dân tộc thiểu số. Tập trung thu hẹp khoảng cách về mức sống giữa các dân tộc, vùng miền; giảm dần, tiến tới không còn địa bàn và đối tượng đặc biệt khó khăn. Gia tăng đầu tư nguồn lực của Nhà nước và nguồn lực xã hội khác để xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội đồng bộ, nhất là đường giao thông, kênh mương thủy lợi nội đồng; quy hoạch và tổ chức sản xuất phù hợp từng vùng, thích ứng với biến đổi khí hậu, gắn với bảo vệ môi trường và xây dựng nông thôn mới. Tổ chức học tập các mô hình làm kinh tế giỏi, gương điển hình tiêu biểu thoát nghèo, những cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả trong công tác giảm nghèo để phổ biến kinh nghiệm và nhân rộng trong cộng đồng dân cư.

4. Tiếp tục theo dõi, kiểm tra giúp đỡ các hộ nghèo, hộ cận nghèo dân tộc thiểu số phát huy hiệu quả mô hình giảm nghèo, nhân rộng và mở rộng quy mô thực hiện các mô hình hiệu quả. Song song đó, cần tư vấn giới thiệu việc làm, cho vay vốn ngân hàng để giúp các hộ nghèo buôn bán nhỏ có thu nhập ổn định cuộc sống, từng bước vươn lên thoát nghèo bền vững.

5. Tập trung phát triển nguồn nhân lực, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo ở địa bàn vùng dân tộc thiểu số, ở các trường dân tộc nội trú, đặc biệt là đào tạo nghề cho thanh niên người dân tộc thiểu số; tạo việc làm cho sinh viên dân tộc thiểu số đã tốt nghiệp các trường đại học, cao đẳng, dạy nghề; nâng cao dân trí; phát huy vai trò của trưởng ấp, chức sắc, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số.

6. Đẩy mạnh thông tin truyền thông, hỗ trợ và nâng cao mức tiếp cận và hưởng thụ các dịch vụ xã hội cơ bản cho đồng bào dân tộc thiểu số bao gồm: giáo dục, y tế, trợ giúp pháp lý... Phát triển các lĩnh vực có tiềm năng, mang bản sắc của vùng đồng bào dân tộc thiểu số, gắn phát triển văn hóa của dân tộc thiểu số với phát triển du lịch.

7. Chỉ đạo cấp huyện theo dõi, kịp thời nắm tình hình về các lĩnh vực an ninh, chính trị, kinh tế, đời sống, thiên tai, dịch bệnh, tôn giáo, bám sát cơ sở, nắm bắt tâm tư nguyện vọng của đồng bào dân tộc để chủ động đề xuất với Tỉnh, Trung ương kịp thời giải quyết những vấn đề bức xúc, khó khăn tại vùng dân tộc thiểu số.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh đánh giá về việc thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm và phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2021 về lĩnh vực dân tộc.

Kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét và cho ý kiến./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (báo cáo);
- Đại biểu HĐND tỉnh khóa X;
- Lưu: VT, Phòng Công tác HĐND-R.

TM. BAN DÂN TỘC
TRƯỞNG BAN

(Handwritten signature)

Nguyễn Tiếc Hùng